

MONEDA ROMANĂ ÎN NORDUL ȘI CENTRUL MUNTENIEI (JUDEȚUL DÂMBOVIȚA)

Valentin Drob

Moneda romana, denarul, apare in Dacia preromana foarte probabil in ultimile decenii ale secolului II a.H., dar nu mai tarziu de anul 100 a.H. Majoritatea cercetatorilor afirma acest lucru, desi altii ar opina pentru o patrundere mai tarzie a denarului roman republican.¹ El patrunde in Dacia nu numai prin vest, prin Transilvania si Banat, ci si prin sud prin campia Olteniei si a Munteniei din nordul Dunarii de Jos.²

Teritoriul judetului Dambovita (marit in ultima vreme cu cateva comune din fostul judet Ilfov) cuprinde partial atat nordul cat si centrul Munteniei. Pe vaile raurilor principale ce uda teritoriul judetului Argesul, Dambovita si Ialomita, s-a descoperit un numar relativ mare de monede(tezauri si monede izolate), atat din vremea republicii cat si din epoca imperiului roman.

Prezentand un succint tablou al descoperirilor de monede romane de pe un spatiu restrans, intr-o perioada mai lunga de timp (sec. II a.H.- sec.IV d.H.) credem ca vom contribui la cunoasterea mai aprofundata a istoriei vechi de pe aceste meleaguri si vom pune la dispozitia cercetatorilor materiale pentru elaborarea unor sinteze.

Pe calea deschisa de Vasile Parvan sa Grigore Tocilescu, o serie de valorosi cercetatori au stabilit in studii mai vechi sau mai recente etapele patrunderii monedei romane in Dacia, in general si in Muntenia in special, cauzele care au determinat inlocuirea monedei geto-dace de tip greco-macedonean cu cea de tip roman republican.³

O prima etapa a patrunderii denarului roman republican, ar fi primele decenii ale sec.II a.H. tinand pana la mijlocul sec. I d.H., datorandu-se atat activitatii comerciale tot mai intense a negustorilor romani in concurenta acerba cu cei greci la Dunarea de Jos, cat si unificarii monedei geto-dacice (prin inlocuirea monedei geto-dacice de tip greco-macedonean, caracteristica perioadei uniunilor de triburi geto-dacice cu caracter local cu cea de tip roman republican) prin adoptarea denarului roman republican, premiza a unificarii politice din timpul statului lui Burebista. Faptul ca geto-dacii mai inati au tezurizat denarul roman original, apoi

¹ Maria Chitescu, Tezaurul de la Poroschia, jud.Teleorman si unele probleme privind monedele geto-dacice de tip roman republican, in SCN VII, Bucuresti, 1980, p.57, nota 29.

²Bucur Mitrea, Legaturi comerciale ale geto-dacilor din Muntenia cu republica romana reflectate in descoperiri monetare (tezaurul de la Stramba, Targoviste), in SCN II, 1958, p.185 si urm.

³ Bucur Mitrea, op.cit., p.175-180, Maria Chitescu, op.cit.,p.63-64.

l-au imitat și copiat în monetarii neoficiale cu caracter prestatal și apoi statal, explica marea cantitate de denari romani republicani descoperita pe teritoriul Daciei. Urmează apoi o scădere a frecvenței denarului roman în Dacia datorată atât izbucnirii războaielor civile la Roma (după 44 a.H.), după moartea lui C.I.Caesar și faramitării statului lui Burebista, cât și luptelor dintre daci și romani la Dunărea de Jos, în timpul lui Augustus și a urmașilor săi.

Regretata Maria Chitescu, într-un valoros studiu asupra monedelor getice de tip roman republican, trage concluzia că în Dacia au circulat trei categorii de monede romane republicane:⁴

1. denar roman republican;
2. imitații după denari;
3. copii aproape fidele mergând până la identitate.

Ponderele monedelor romane republicane originale este în medie de 3,90 gr., pe când cea a monedelor copiate de numai 3,45 gr. Aceasta ar fi un prim criteriu de deosebire. Alte deosebiri ar fi caracterul literelor din legenda și unele mici inexactități sesizate doar de specialiști. Acest tip de monedă (monedă română republicană copiată), nu s-a găsit în descoperirile de pe teritoriul jud. Dambovită. Imitațiile însă pot avea o pondere mai mare. Este cazul a două imitații de monede romane republicane descoperite la Viisoara, com.Ulmi, având 5,05 gr. și respectiv 4,86 gr. Titlul argintului este bun: 800‰ și respectiv 900‰. Asemenea imitații întâlnite la toate tezaururile descoperite în județ, la Brancoveanu, la Obislav (Grozaști), la Stramba și la Valea Voievozilor.

Tezaururile de la Stramba, Obislav și Voinesti (descoperire recentă), ar putea să aibă o cauză comună a îngropării lor. În cazul tezaurului de la Voinesti cea mai recentă monedă este un denar emis de Augustus (16 a.H.). La Stramba cea mai recentă monedă este un denar emis de Augustus în 11-9 a.H.. Din tezaurul de la Obislav este cunoscută doar o mică parte a materialului monetar. Din această cauză și aici ultima monedă emisă ar putea fi tot un denar din timpul lui Augustus.⁵

Expediția lui Vinicius de la Dunăre, datată de Constantin Daicoviciu în anul 14 a.H., sau 10-9 a.H., poate să aibă legătura cu îngroparea acestor tezaururi.⁶

Tezaurul descoperit la Targoviste în anul 1964, din care s-a păstrat doar o singură monedă emisă de Spurius Afranius în anul 150 a.H., foarte bine conservată și puțin circulată, pledează pentru o patrundere timpurie a denarului roman republican în Muntenia.⁷

Tezaururile de denari romani imperiali descoperite pe teritoriul județului încep odată cu domnia lui Vespasian sau cu a lui Traian și se termină cu emisiunile ale lui Commodus sau Septimius Severus. Excepție de la regulă o face tezaurul

⁴ Maria Chitescu op.cit. p.62.

⁵ Constanta Stirbu, Noi tezaururi monetare intrate în patrimoniul Muzeului de Istorie al RSR, Cercetări numismatice I, București, 1978, p.90

⁶ Bucur Mitrea, op.cit., p.189, cf. C.Daicoviciu, La Transylvanie dans l'antiquité. București, 1945, p.51

⁷ Valentin Drob, Un tezaur de monede romane republicane la Targoviste, în Valahica, X-XI, 1978-1979, p.437.

roman descoperit la Crivatul, comuna Contesti, in anul 1980, cifrat la cca.500 monede, din care se cunosc sigur 470 de monede. Prima emisiune incepe cu un denar emis de Maianius(sf.sec.III a.H.), in timp ce ultima moneda este un denar emis de Traian. Ingroparea tezaurului ar putea fi pusa pe seama evenimentelor tulburi de la sfarsitul domniei lui Traian – revolte ale populatiei geto-dacice corelate cu inaintarea sarmatilor pe teritoriul Munteniei, cand acesta este abandonat de romani.

Monedele romane din secolele urmatoare III si Iv d.H., sunt prezente in numar mai mic. Cunoscute mai mult sub forma de monede izolate, avem totusi un mic tezaur de monede de bronz la Valea Voievozilor, com.Razvad.

Pe teritoriul a doua asezari cercetate Mogosani⁸si Matasaru⁹, sunt prezente atat monede de bronz cat si de argint (silicve), acestea putand confirma coabitarea populatiilor migratoare cu cea autohtona daco-romana.

LISTA DESCOPERIRILOR

I. MONEDE ROMANE REPUBLICANE

A. TEZAURE

B. MONEDE IZOLATE

A. TEZAURE

1. Brancoveanu – com. Odobesti¹⁰

Descoperit in august 1968, in punctul denumit Voineasca, pe malul stang al raului Rastoaca, tezaurul se cifreaza la un numar de 14 monede recuperate si studiate; dintre acestea 12 sunt originale, iar 2 sunt imitatii.Cea mai veche moneda este emisa de L.Iulius, AR 3,80 gr., 20 mm.,Sydenham 443. Anii 133-126 a.H. Cea mai recenta C.Iulius Caesar AR 3,56 gr.18 mm., Szdenham 1006, Gallia, anii 54-51 a.H. Imitatiile au o greutate de 3,51 gr. Respectiv 4,17 gr.

2. Obislav (azi Grozavesti, com. Corbii Mari)¹¹

Descoperit in 1940, intr-un helesteu situat la vest de aceasta localitate, tezaurul avand un numar initial de cca. 800-1000 monede din care s-au putut recupera si studia doar 53 de piese. Tezaurul are 51 de denari romani originali, cea mai recenta moneda fiind emisa de C.Antonius in anii 32-31 a.H. si 2 imitatii.

⁸ Gheorghe Diaconu, Mogosani, Necropola din sec.IV d.H., Targoviste, 1970, p.32.

⁹ Gheorghe Bichir, Geto-dacii din Muntenia in epoca romana, Ed.Academiei Romane, Bucuresti, 1984.

¹⁰ Bucur Mitrea, Doua tezaure de monede antice descoperite in satul Brancoveanu, jud. Dambovita, in Acta Valachica III, 1972,p.105-107, idem in SCIV XX, 1969, I, p. 166, nr. 25, idem. In Dacia N.S.,XII.1969, p.544-545.nr.25.

¹¹Bucur Mitrea, Valentin Drob. Un tezaur de denari romani republicani descoperit in Jud. Dambovita, in BSNR 1981-1982, Bucuresti 1983,p.101-108.

3. Stramba (azi Valea, com. Barbuletu)

Descoperit in anul 1929 avea initial un numar de cca 250 monede. Majoritatea lor se gaseste astazi in strainatate. S-au putut studia totusi un numar de 216 monede.¹²

Cea mai recenta moneda este o emisiune Octavian Augustus (nr.211), cunoscuta de Gruber 437.doar in varianta de aur, anul 11-9 a. H. S-au mai descoperit inca doua monede care fac parte din acest tezaur. Ele se pastreaza in colectia de numismatica a Muzeului Judetean Dambovita. Prima moneda este emisa de C. Mamilius Limetanus¹³

AR 3,5 gr.21 mm. Crawford, 362-1, roma anul 82 a.H., iar a doua emisa de C.Annius Luscus; L.Fabius f. Hispaniensis¹⁴, avand urmatoarea descriere:

Av. Bustul diademat al Annei Perenna spre dr., cu pa rul prins in coc la spate. Dedesuptul gatului, litera P (cu .). In jur XXXXXX C.ANNI.T.F.T.N.PRO.COS.EX.S.C.

Rv. L.FABILF HISP (in exerga). Victoria cu ramura de palmier galopand cu quadriga spre dr.In camp, sus Q. Ar 3,77 gr. 18x20 mm. c.b.p.t.; Crawford, 366/1a, nordul Italiei si Spania, anii 82-81 a.H.

4. Targoviste

In anul 1964 in apropiere de Biserica Alba s-a gasit un tezaur de monede romane republicane. Din tezaur s-a pastrat doar un denar emis de Spurius Afranius, Crawford, 206. Roma anul 150 a.H. locul descoperirii situat aproape de albia majora a raului Ialomita ne-ar putea indica o eventuala asezare geto-dacica (vezi nota 7).

5. Valea Voievozilor, com. Razvad

La cele 6 monede publicate incomplet, una nefiind determinata, de arheolog Luciana Oancea¹⁵ se mai adauga inca un adescoperita recent. Tabloul complet al monedelor din tezaur este urmatorul :

- anonima, AR 2,85 gr., 19 mm., Crawford, 139/1, Roma, anii 189-180 a.H.;
- C.Scribonius (emisiune locala incerta, aspect barbaroid), AR 3,62 gr., 18 mm., Crawford 231/1, Roma, anul 154 a.H.;
- C.Serveili M.f., AR 3,20 gr., 20 mm., Crawford, 238/1, Roma, anul 133 a.H.;
- L.Minucius (?), AR 3,49 gr., 19 mm., Crawford, 248/1, Roma, anul 133 a.H.;
- C.Cassius, AR 3,27 gr., 18 mm., Crawford, 266/6, Roma, anul 126 a.H.;
- L.Iulius Bursio, AR 3,29 gr., 19,5 mm., Crawford, 352/1 a, Roma, anul 85 a.H.(originalul dupa care s-au facut imitatii). Emisiune locala.
- Man.Fonteius C.f., AR 3,21 gr., 20 mm., Crawford, 353/1 a, roma, anul 85 a.H.

¹² Bucur Mitrea in SCN II, 1985, p.144.

¹³ Valentiv Drob, Un denar necunoscut din tezaurul de la Stramba, in Valachica X-XI, 1978-1979, p.438

¹⁴ Valentin Drob, Catalogul monedelor republicane romane din colectia Muzeului judetean Dambovita (lucrare de atestat 1980)Identificarea monedei s-a facut de catre Bucur Mitrea pentru care ii multumim si pe aceasta cale.

¹⁵ Luciana Oancea. Descoperiri arheologice la Valea Voievozilor, com.Razvad, jud. Dambovita, 1972. in Scripta Valachica IV, 1973, p.111.

6. Voinesti

Tezaur descoperit in anul 1910. Monedele s-au imprastiat. Muzeul de Istorie a RSR a achizitionat in 1975 un numar de 94 piese. Cea mai recenta moneda este emisa de Octavian Augustus in anul 16 a.H. (vezi nota 5).

7. Crivatu, com. Cornesti

In acest tezaur, amintit mai sus, in care majoritatea pieselor o formeaza denarii romani imperiali de la Augustus la Traian, gasim si 125 denari din timpul republicii romane, originali si imitatii. Cea mai recenta moneda este emisa de M.Antonius in anii 32-31 a.H.¹⁶

Intalnim deci, aceiasi situatie ca si in cazul tezaurului de la Obislav (Grozavesti, com.Corbii Mari), cu deosebire ca aici tezaurul este mixt, el continuandu-se cu denari romani imperiali, emisi de imparat de la Augustus pana la Traian.

B. MONEDE IZOLATE

8. Catunul, com. Cornesti

Pe teritoriul acestei localitati s-au gasit, in mod izolat, mai multi denari romani republicani. Unul dintre ei este emis de M.Atilius Seranus, AR 3,55 gr., 19 mm.,Sydenham, 398a, anii 145-138 a.H.

Tot pe teritoriul acestei localitati s-a cercetat de catre Cornelia Stoica o asezare geto-dacica.

9. Colacu, com. Racari

Un denar emis de L.Appuleius Saturninus, AR 3,71gr., 18x19 mm.,Crawford, 317/2, Roma, anul 104 a.H., s-a gasit la o data necunoscuta pe teritoriul aceste localitati. Piesa se pastreaza in colectia Muzeului judetean Dambovita.

10. Mircea Voda, com. Salcioara

Un denar roman republican, uzat a fost vazut de mine in anul 1979 in colectia preotului N.Petrescu. Proprietarul colectiei decedand intre timp, colectia s-a imprastiat la diversi mostenitori, nemaiastrand posibilitatea de a determina piesa.

11. Razvad

Un denar descoperit in anul 1930, despre care Bucur Mitrea presupunea ca ar proveni din tezaurul de la Stramba, se gaseste in colectia Muzeului Judetean Dambovita. Este datat Grueber, Roma, 2622, anul 84 a.H.¹⁷

¹⁶ Bucur Mitrea in Dacia N.S.XXX, 1986, nr.10, p.192.

¹⁷ Bucur Mitrea, in SCN II, 1958, p.168.

II. MONEDE ROMANE IMPERIALE

A. TEZAURE

B. MONEDE IZOLATE

A. TEZAURE

12. Butimanu

Din tezaurul descoperit pe raza localitatii la o data necunoscuta, s-au recuperat 10 denari romani imperiali. Repartitia pe imparati este urmatoarea:

- Vespasian (1), Titus (1), Domitian (2), Nerva (1), Hadrian (2), Faustina I (1), Marcus Aurelius (1) si Lucius Verus (1).¹⁸

13. Catunu, com. Cornesti

Tezaurul descoperit in anul 1947, se cifra initial la cca.70 monede. S-au recuperat 20 de monede. Cea mai veche moneda dateaza din timpul lui Vespasian, anii 69-71d.H.Cea mai noua moneda este un Antoninus Pius, dupa anul 141 d.H.¹⁹

14. Ciurari, sat inglobat in prezent in localitatea Lucieni

Tezaurul a fost descoperit in anul 1969²⁰. Tezaurul cuprindea initial 110 monede din care s-au recuperat 79. Cea mai veche moneda este emisa de Vespasian AR 270 gr.,18 mm.,

RIC, Roma, anii 69=71. Cea mai recenta moneda: Septimius Severus, AR 3,01 gr., 17 mm.,RIC, Emesa 362, anul 193 d.H.

Pe imparati repartitia monedelor este urmatoarea: Vespasian (12),Titus (1), Traian (11), Hadrian(7), Antonius Pius(28), Marcus Aurelius(10), Commodus(9), Septimius Severus(1).

Cercetatoarea tezaurului crede ca ingroparea lui se datoreaza inaintarii sarmatilor pe teritoriul Munteniei.

15. Crivatu, com. Cornesti

In data de 17 iunie 1980, a fost descoperit pe teritoriul acestei localitati. un mare tezaur de monede romane. Descoperitorii l-au impartit intre ei. Autoritatile au recuperat de la ei un numar de 261 de monede (intre monedele predate autoritatilor, s-a strecurat si o moneda emisa de Antonius Pius, foarte uzata, gasita mai demult in raza localitatii, dar care, in mod sigur, nu face parte din tezaur). Ulterior s-a practicat o saptatura de salvare a monedelor de catre un colectiv format din Valentin Drob de la Muzeul judetean Dambovita si Magda Tzony de la Institutul de arheologie Bucuresti. Cu acest prilej s-au mai gasit inca 210 monede. Numarul total al monedelor din tezaur se ridica in prezent la 470 de monede. Regretatul colectionar Mircea Vilu din Targoviste a achizitionat de la localnici, in acelasi an, 1980, inca 8 monede. Desi aceste monede sunt destul de bine conservate, putand fi identificate, nu este absolut sigur ca ele ar face parte din tezaur. Pana la lamurirea completa a lucrurilor, pastram rezerve asupra includerii acestor monede in tezaur.

¹⁸ Gheorghe Bichir, op.cit., p.64; bucur Mitrea, in Dacia NS, XXII1978, p.366/29.

¹⁹ Valentin Drob, in Valachica X-XI, 1978-1979, p.123-128.

²⁰ Maria Chitescu, in cronica Valachia V, 1973, p.57-67.

16. Lunguletu

Tezaur descoperit in iunie 1958. S-au recuperat 27 piese, o parte din tezaur mai putandu-se afla inca in pamant. Pe imparati repartitia monedelor este urmatoarea: Traian(3). Hadrian(3). Antonius Pius(12), Marcus Aurelius(7). Commodus(2). Toate monedele sunt foarte uzate, semn ca ele au circulat intens inainte de tezaurizare.²¹

17. Valea Voievozilor, comuna Razvad

Cu ani in urma, a fost descoperit un mic tezaur de monede de bronz din epoca constantiniana. Ele sunt foarte uzate, ilizibile, incat nu au putut fi identificate cu precizie.

B. MONEDE IZOLATE

18. Viisoara, com.Ulmi

In aceasta localitate, s-au gasit un numar de 12 monede romane din care 2 sunt imitatii de denari republicani, iar 10 sunt monede romane imperiale emise de Vespasian(2), Augustus(1). Traian(2), Hadrian(1). Antoninus Pius(1). Gordian III (2). Doua monedecu o greutate foarte scazuta, respectiv 1.67 gr. Si titlul 850 ‰ si 1,95 gr.,cu titlul sub 750 ‰ nu au putut fi identificate, fiind ilizibile. De mentionat ca greutatea uneia dintre monedele emise de Gordian III este peste media obisnuita si anume 4,17 gr. Monedele au intrat intro colectie particulara, nestnd nici acum daca ele au fost descoperite izolat sau au facut parte dintrun tezaur.

19. Bujoreanca, com. Cornesti

Un denar emis de Hadrian a fost descoperit aici in conditii necunoscute.

20. Costestii din Vale

Un denar emis de Domitian s-a descoperit in aceasta localitate.²²

21. Crivatu, com. Cornesti

O moneda imperiala de bronz ilizibila, probabil sec. II-III d.H. s-a descoperit in anul 1978 cu ocazia sapaturii arheologice practicata aici.²³

22. Glodenii din Deal, azi sat inglobat in localitatea Glodeni

Pe teritoriul acestei localitati, a fost descoperit un denar emis de Hadrian.²⁴

23. Matasaru

Monede romane de argint si de bronz de la Hadrian si pana la Traian Dacicus au fost gasite cu ocazia sapaturilor arheologice efectuate de Gheorghe Bichir in asezarea cu acelasi nume, in mai multe campanii.²⁵

24. Mircea Voda, com. Salcioara

O moneda de bronz foarte uzata a fost gasita cu ani in urma pe teritoriul acestei localitati fiind daruita de descoperitor preotului din localitate. Moneda a

²¹ C.Preda, SCN III, 1960, p.487-491;Gheorghe Bichir, op.cit. p.64

²² Gabriel Mihaescu si Valentin Drob, Dambovitza,Vatra de istorie, Targoviste, 1980, in Dacia N.S.XXV,1981,p.385/115; Gheorghe Bichir op.cit.,p.69.

²³ Bucur Mitrea , in Dacia NS, XXV, 1981,p.385/115;Gheorghe Bichir op.cit.p.69

²⁴ Bucur Mitrea, in Dacia NS X, 1966, p.408/29; Gheorghe Bichir op.cit.p.70

²⁵ Gheorghe Bichir, op.cit.p.71-72; idem, in Dacia NS, XXIV, 1980,p.180

fost vazuta de mine in anul 1979 si identificata aproximativ de catre Bucur Mitrea.²⁶

25. Mogosani

Pe teritoriul aceste localitati au foste gasite 3 monede romane imperiale. In necropola de secol III-IV, sapata de Gheorghe Diaconu, au fost descoperite doua monede, una de bronz din epoca constantiniana, foarte uzata, iar cealalta este o moneda de argint (silicva-siliqua), emisa de Iulian Apostatu.²⁷ a treia moneda gasita pe teritoriul acestei localitati a fost adusa la Muzeul judetean Dambovita de catre profesorul de istorie din localitate, Ion Ion. Moneda este tot o siliqua emisa de Cinstantinus II. Ea are urmatoarea descriere:

Av. (CONSTAN)/TIUS P.F.AVG.c.p.c. Bustul sau diademat si cuirasat spre dr.;

Rv. VOTIS/xxx/MVLTIIS/xxxx – in cununa de lauri. In exerga SIRM-c.p.c.;

AR 1.70 gr.16.5 mm.,TIP COHEN, nr.341, Sirmium, anul 353 d.H.

Analogii: Octavian Iliescu, Caiet selectiv, 6,1962, p.304-305, nr.991 si cf. M.Thirion, in Schweizerische Numismatische Rundschau, XLIV, 1965,p.19.

Moneda a fost descoperita in 1981, nu departe de necropola amintita mai sus. Acest tip de moneda – siliqua – are o greutate medie de 3,37 gr. (a 96-a parte dintre libra de argint – adica 324 gr.²⁸ Monedele de acest tip gasite sub forma de descoperiri izolate, pe o arie geografica ce coincide cu cultura Cerneahov-Sintana de Mures, ar putea fi interpretata (dupa parerea lui Bucur Mitrea) ca fiind acea stipendia acordata de autoritatile romane gotilor in calitate de federati.²⁹Se poate afirma cu anumite rezerve ca ea ar fi putut apartine unui razboinic got din asezarea de la Mogosani. Gheorghe Diaconu sustine ca nu s-a putut evidentia aici aspectul autohton Targsor-Gheraseni.³⁰

26. Moreni

Cu cativa ani in urma, cu ocazia demolarii unui hotel vechi din acest oras, datand de la inceputul sec.XX(cladit pe locul unui cimitir medieval), muncitorii au descoperit un denar roman emis de Traian.

Moneda a fost adusa la Sc.Gen. nr.1 din Moreni de catre profesoara Bucur Emilia, stand multa vreme in coltul muzeistic scolar. Profesoara sus-amintita a donat aceasta moneda impreuna cu altele Muzeului judetean Dambovita. Ea are urmatoarea descriere:

Av. Capul imparatului spre dr. (IMP TRAIAN) NO AUG.GER.DAC.PM.TRP
COS VI PP.

Rv. Arabia stand in picioare cu capul intors spre stanga tinand o ramura in maini si avand langa ea un strut.

²⁶ Bucur Mitrea, in Dacia NS.XXV,1981.nr.146.p.386.Moneda are urmatoarea legenda pe revers IOVIS CONSERVATORI

²⁷ Gheorghe Diaconu, op.cit. p. 32

²⁸ Ion Barnea, Octavian Iliescu, Constantin cel Mare, Ed.stiintifica si enciclopedica, Bucuresti, 1982,p.127

²⁹ Bucur Mitrea, Un tezaur monetar restituit Sucidavei, in SCIVA, XXX, 1, 1979, p.76

³⁰ Gheorghe Diaconu, op.cit.p.33;idem in Dacia NS..VIII, 1964, p.199

ARAB.AAQ (in exerga)S.P.Q.R. OPTIMO PRINCIPI.

Probabil ca moneda gasita inca din Evul Mediu, a fost ingropata intrun mormant din acel cimitir, peste care s-a cladit ulterior hotelul.

27. Movila, com. Niculesti

Doi denari emisi de Faustina Senior si Iulia Domna sunt amintiti de Gheorghe Bichir in studiul sau citat des in acest articol, fara alte indicatii. Comuna Poienarii Vulpesti, din care facea parte pe atunci localitatea Movila din jud.Ilfov, face in prezent din comuna Niculesti.³¹

28. Raul Alb, com. Barbuletu

Un denar emis de Domitian, provenind din aceasta localitate se gaseste intro colectie particulara din Targoviste.

29. Targoviste

Regretatul colectionar Mircea Vilu din Targoviste, ne-a prezentat in anul 1983 un denar emis de Hadrian. Moneda a fost achizitionata de la locuitorul Trandafirescu Liviu, care o avea de la bunicul sau, care o descoperise in gradina din str.Justitiei nr.19, in anul 1932, cu ocazia efectuarii unor lucrari agricole.

Descrierea este urmatoarea:

Av. Capul laureat si barbos al imparatului spre stanga.IMP CAESAR TRAIAN HA(DRIANUS AUG);

Rv. PM TRP COS III in exerga : LIB PUB

AR 3,47 gr.,17 mm.,R.I.C. II, 127. Roma, anii 119-122, p.355.

La cca. 300 m, pe aceiasi strada de la locul descoperirii monedei anterioare, s-a gasit in anul 1977 o moneda de bronz emisa de Filip Arabul.

30. Valea Voievozilor, com. Razvad

Un denar emis de Traian s-ar fi descoperit in anul 1972 pe malul Ialomitei.³²

Aceste localitati in care s-au descoperit monede romane se pot observa pe harta descoperirilor monetare ce figureaza in anexa lucrarii.

³¹ Gheorghe Bichir, op.cit., p.72

³² Luciana Oancea, ibidem

Monede romane republicane

Monede romane imperiale

